

**İDARE MERKEZİ**  
ANKARA, İstanbul Caddesi  
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU  
İstanbul, Ankara Caddesi  
No — 87

# HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş  
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası  
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul  
bürosuna muracaat edilir  
Yazı işlerinin mercii Ankara  
merkezidir

**Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!**

— NIETZSCHE—

**Cilt: V**

**Ankara, Mart 14 1929**

**Sayı: 120**

## Cehennemden Beşinci Kaside

— Dante : "Divina Commedia,, dan—

1 — Böylece birinci daireden daha az bir sahayı çeviren, daha yürek parçalayıcı ıstıraplara sahne olan ikinciye indik.

2 — Burada müthiş surette dişlerini gıcırdatan - Minos 1 - vardırki methalde günahları tetkik ederek vücudunu kıvranılarıyla hükmederdi.

3 — Demek istiyorum ki; fena doğmuş ruhlar bütün günahlarını itiraf etmek için azap zebanisinin önüne gelince,

4 — Bunları cehennemnin hangi cihetine ve kaçınıcı dairesine gönderecekse o kadar defa kuyruğunu vücudu etrafında çevirirdi.

5 — Önünde bir çok ruhlar bulunmaktadır. Bunlar bir biri ardı sıra Hükme giderler, söylerler, dinlerler ve sonra aşağı dairelere doğru yürürlerdi.

6 — Minos beni gördüğü zaman ehemmiyetli işini bırakarak dedi ki : (Ey ıstıraplı müsafirhaneye gelen!

7 — Nereye girdiğine ve kendini kime emniyet ettiğine bak; methalin büyüklüğü seni aldatmasın!.. Ve üstadın ona: [Neden böyle bagırıyorsun?

8 — Onun mükadder yürüyüşüne mâni olmağa çalışma: «her istenilen şeyin yapıldığı yerde bu böyle arzu edildi; başka izahat isteme»]

6 — O zaman acıklı sesler bana kendilerini hissettirmeğe tekrar başladılar. O zaman ben bir yığın göz yaşının beni çarptığı yere geldim.

10 — Işıksız bir yere geldim ki; fırtınalı bir zamanda muhalif rüzgârların hücumuna maruz kal-

1 — Minos: Zevs ile Europanın oğlu olan Minos Girit kralı idi. Zalimliğiyle meşhurdur. Eski şairler Eaco, Radamanto ile beraber Minosu cehennemnin hâkimi kabul etmişlerdir ve Virjil de, Eneidin beşinci kasidesinde Minostan bahseder.

muş bir deniz gibi homurdanıyordu.

11 — Asla sükûnet bulmıyan bu cehennemî fırtına ruhları girdabında sürükliyerek tecziye ediyordu.

12 — Bunlar harabenin önüne geldikleri zaman çığlıkları şikâyetleri, göz yaşları kudreti ilâhiyeye karşı bir küfür oluyordu.

13 — Bu azabın, aklü hikmeti maddî zevklere feda eden cismanî günahkârlara mahsus olduğunu anladım.

14 — Soğuk zamanlarda sığırcık kuşlarını geniş ve sık gümeler halinde taşıyan kanatlar gibi bu fena ruhları da rüzgârlar taşıyordu.

15 — Değil istirahatın hatta daha az bir ıstırapın bile ümidinden kuvvet almadan oradanburaya aşağıdan yukarıya bunları sürükliyordu.

16 — Semada acıklı şarkılarını söyliyerek giden uzun bir turna dizisi gibi feryatlarını, sürükliyerek gelen gölgeler gördüm ki;

17 — Bu azapla yürüyorlardı. Bunun üzerine dedim ki: «üstad, karanlıklar diyarının bu suretle tecziye ettiği bu adamlar kimlerdir?

18 — O zaman üstadım cevap verdi: «Haklarında haberdar olmak istediklerinden birincisi, bir çok lisanlara hâkim olan bir impartoriçedir.

19 — Sefahetle okadar kirlenmişti ki hakkettiği tâyibattan kurtulmak için hoşuna giden şeylerin her kesçe serbestçe icrasını kanun haline koydu.

20 — Bu kitaplarda kocası Nino'nun halefi olduğu okunulan Semiramistir. Hükmettiği topraklarda şimdi sultan hâkimdir.

21 — Onun yanındaki; aşka

ölümü arıyan [2] Sicheonun hatırasına ihanet etmiş olarak ölen kadınlar. Bundan sonra... sen sefihi Cleopatrayı.

22 — Şeametengiz bir ömür geçiren Elenayı[3]ve aşk uğrunda son defa mücadele eden büyük Achilleyi [4] görüyorsun.

23 — Paris [5] ve Triotanoyı görüyorsun» Ve bana aşk için dünyamızdan gitmiş bini müteviz gölgenin isimlerini söyliyerek parmağıle gösterdi.

24 — Bu eski şövalye ve damların isimlerini üstadımdan duyduktan sonra içime bir merhamet çöktü ve âdeta şaşırdım.

25 — Ve başladım: [şair, beraberce giden [7] ve kendilerini

2 — Onun yanındaki Didonedir. Sicheonun karısı ve Kartacanın müessisi ve kiralıçesi olan Didone kocası öldükten sonra iffetli bir dul kalacağına ahtetmişken Trualı Eneaya âşık olarak ahtında hanis olmuştur.

3 — Elena: Agamemnunun kardeşi Menelâsla izdivaç etmiş olan Elena, Leda ile zevsin kızıdır. Trua Kralı Pirıyamin oğlu Paris tarafından kaçırılması, on sene devam eden Trua muharebesine sebebiyet vermiştir. Elena Yunan şiirinde güzelliğin timsaidir.

4 — Achille: Peleo ve Tetinin oğlu olan Achille meşhur bir Yunan muharibidir.

5 — Paris yahut Paride: Priamo ve Ecubain oğlu olup Elenanın âşığıdır.

6 — Tristano : ilk Şarihlerden Bokas buradaki Tiristanoyu meşhur Breton romanı olan ve kurunu vustanın en büyük aşk hikâyelerinden Tiristano ile İzotta hikâyesinin kahramanı olduğunu söyler. Tiristano yeğeni olduğu Kiral Markonun izdivaç edeceği İzottayı Kiralın sarayına getirmeğe gider, fakat meşum bir tâli yahut tesadüfle Tiristano ile İzotta birbirlerini severler, bir çok vak'alardan sonra beraberce kucak cakuğa ölürler.

7 — (Beraberce giden bu çiftle memnunen konuşurum)... Buradaki çift firançeska Dariminiile âşık Pol Dariminidir. Ramen Sinyoru Guidoda Polenraun: kızı olan Francesca zamanının en güzel kadınlarından biri idi. Siyasî dir fikirle babası zulmü ile meşhur bir sinyor, olan Giangiotto, ya vermişti. Gianciotto, çirkin, topal, biçimsiz, hadit ve hasısdı. Francesca kocasının kardeşi. genç ve güzel Polo sevmekte gecikmedi. Bir gün Gianciotto bunları beraberce aşk hikâyesini okurken yakaladı ve öldürdü. Bu vak'a Danteden sonra bir çok san'atkârlara ilham mevzuu olmuştur. Bunların içinde billhassa Gabriele Dannuzonun Frncesca Darimini unvanlı piyesi hakiki bir şaheserdir.

sürükliyen rüzgârda o kadar hafif görünen şu çiftle memnunen konuşurum.]

26 — Ve o, bana: yanımıza daha ziyade yanaştıkları vakit onları sevkeden aşkın hürmetine kendilerine rica et, o zaman gelirler.]

27 — Rüzgâr onları bizim tarafa sevkeder etmez sesimi yükselttim: [Ey muztarıp ruhlar, eğer bir mani yoksa bizimle konuşmağa geliniz.]

28 — Arzunun çağırdığı göğercinler nasıl kanatlarını açıp kapayarak yuvalarına doğru uçar sa onlar da böylece.

29 — İstekleri tarafından muallakta taşınarak Didonun bulunbuğu gümeden çıktılar ve ıstıraplı havadan bize doğru geldiler, dostane sesi bunlar için bu kadar kudretli oldu.

30 — Ey hayırhah ve lûtuflî mahlûk ki, bu zulmetler diyarında arzı kanlarla boyamış olan bizleri böylece ziyaret ederek gidiyorsun.

31 — Eğer rabbülkâinat bizi sevmiş olsaydı bizim ebedî ıstıabımıza acıyan seni rahmetine mazhar etmesi için kendisine yalvarırdık.

32 — Dinlemek ve konuşmak senin hoşuna gidiyorsa rüzgârın sustuğu müddetçe biz seni dinleyebilir, ve seninle konuşabiliriz.

33 — Vaktile doğmuş olduğum bir «Po»nun kendisini takip eden dalgalarla uyusmak için denize döküldüğü sahilde kâindir.

34 — Asıl kalpleri çarçabuk avlıyan aşk yanımdakini benden o kadar zalimane gadap edilen dünyevî mevcudiyetime bağladı; hâlâ bu hüznü duyuyorum,

35 — Kendisine mukabele olumasını istiyen aşk, beni okadar canlı bir kuvvetle zaptetti ki, hâlâ terketmediğini görüyorsun.

36 — Aşk, bizi aynı ölüme götürdü. Kabil'in ıstırap çektiği mahal, bizi hayattan ayıran zalimi bekliyor. Onlardan bize bu sözler geldi.

37 — Bu muztarıp ruhları dinlediğim zaman yüzümü eydim ve o kadar aşağıya tuttum ki; Şair bana: «Ne düşünüyorsun?» dedi.

38 — O zaman ben de cevap verdim: «Heyhat! Ne tatlı hayaller ne arzular, onları bu bedbaht neticeye sürükledi!»

39 — Sonra onlara doğru dönerek konuşmağa başladım: [Francesca senin ıstıabın beni merhametten ağlatacak kadar müteessir etti.]

40 — Fakat bana söyle, tatlı eninler zamanında aşk, korkunç arzularını tanımanıza nasıl ve nerede müsaade etti?]

41 — Ve o bana: [bedbahlık esnasında mes'ut zamanları hatırlamak kadar büyük acı yoktur; bunu senin üstadın bilir;

42 — Fakat arzun aşkıımızın ilk kökünü bilmekse, ben ağlayan ve söyliyeni gibi yapacağım.

43 — Bir gün vakit geçirmek için Lanciolotto, nun aşk maceralarını okuyorduk, o anda yalnız ve hiç şüphesizdik. [8]

44 — Bu mutalâa müddetince birçok defalar ağladık ve yüzümüzün rengi değişti. Fakat bizi yenen yalnız tek bir nokta oldu.

45 — Büyük âşkın sevgilisinin tebessümü üzerine bir buse koyduğumuz zaman benden ayrılmamasını temenni ettiğim;

46 — Titriyerek benim dudaklarımdan öptü. Kitabı yazan kâtip bizim için Galeotto [9] oldu; ve biz, o gün daha ziyade okumadık.]

47 — Ruhlardan biri böyle söylerken diğeri öyle şiddetle ağlıyordu ki, ben merhametten havasımı kaybettim; ve bir ölü gibi yere düştüm.

İtalyancadan tercüme eden:

**YUSUF KENAN**

8 — Lanciolotto kurunu vusta Fransız edebiyatının meşhur aşk hikâyelerinden biridir.

9 — Galeotto, Lanciotto ile sevgilisi Ginevrenin muşakalarını teshil eden bir sırdaştır.

Hikâye

## Manken

Muharriri: *Jane Catulle - Mendés*

Açtı..

İki gündür ağzına bir lokma ekmek koymamıştı. Boş midesi, beslenmek için, damarlarında kalan son damla kanı da bir sülük gibi emiyordu sanki..

Açtı.. Ve, sabahtan beri yürüyordu. Kalabalık caddenin kaldırımında, durmadan akan insan selinin şiddetine kapılmış, gidiyordu.

Nereye? Ne yapmağa?... Bunu kendi de bilmiyordu. Bildiği bir şey varsa o da iki gündür açlık denen korkunç mahlûkun içinde kendi kan ve kendi etile beslenerek gittikçe büyüdüğü idi.

Sendeleye sendeleye yürürken, bazan, camekânların önünde duruyor, manasız nazarlarla o renk renk, çeşit çeşit eşyaya bakıyor, sonra arkasından gelen sürünün tazyikile gene ilerliyordu.

Aylardır ustura ve traş yüzü görmediği için eskimiş bir ayak-kabı fırçasına dönen başı geçenlerin nefret ve istikrahını celbediyordu.

Beyni de dumanlıdı. Yavaş yavaş maddiyetin ağır sıkletinden kurtuluyor, yalnız ruhtan ibaret kalıyormuş gibi, kendinde tuhaf bir hafiflik hissediyordu.

Düşünüyordu:

Bütün bu gördüğü kalabalık, bu meçhul, ona tamamilen meçhul kalan insan kütlesi kendi toprağından mı yaratılmıştı? Hayır, buna ihtimal veremiyordu. Yoksa kendisi başka bir seyyare için halkedilmişken kazara mı buraya düşmüştü?